Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr Z20-058074

Datum B&W-besluit 25 mei 2021

Voor de vergadering van raad d.d.
1 juli 2021

Portefeuillehouder mr. L.B. Kabout

Afdeling Jeugd en Samenleving

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
M. Engelsma
m.engelsma@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Maatschappij en Bestuur

Onderwerp

Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland: jaarverslag 2020, begroting 2022 en actualisatie 2021 (Veilig Thuis).

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van de jaarstukken GR GGD Amsterdam-Amstelland 2020 en de geactualiseerde begroting 2021;
2. Geen zienswijze in te dienen op de meerjarenbegroting van de gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam Amstelland 2022 – 2025 en daarmee akkoord te gaan met de gemeentelijke bijdrage voor 2022 van € 91.043,- .

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

1. **Met Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland willen we geweld in huis voorkomen, stoppen en blijvend oplossen.** Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland is hét advies- en meldpunt voor iedereen (0-100 jaar) die te maken heeft met Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) of een vermoeden daarvan. Veilig Thuis adviseert, geeft voorlichting, onderzoekt, zet waar nodig vervolghulp in en monitort of de veiligheid duurzaam geborgd is. Zowel burgers als professionals kunnen terecht bij Veilig Thuis. Veilig Thuis is altijd bereikbaar: 24 uur per dag, 7 dagen per week. Veilig Thuis Amsterdam Amstelland werkt voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.

2. **Met het CSG Amsterdam-Amstelland (CSG) willen we slachtoffers van seksueel geweld zo snel mogelijk goede en gerichte zorg bieden.** Het CSG is een samenwerkingsverband waarin ketenpartners -o.a. GGD Amsterdam, Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland, Politie Eenheid Amsterdam en Amsterdam UMC- samenwerken aan de opvang en ondersteuning van mensen die te maken hebben gehad met seksueel geweld.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Om dit te realiseren zorgen we ervoor dat Veilig Thuis financieel in staat is haar taken uit te voeren. Daarnaast voeren we de regioaanpak HGKM 2020-2024 uit met de zes regiogemeenten. Als gemeente Aalsmeer zorgen we voor een goede aansluiting bij de organisatie van Veilig Thuis en het CSG, en bij de uitvoering van de regioaanpak HGKM.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

1. Sociaal domein

Aanleiding

Mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen

Krachtens artikel 27 lid 3 van de GR GGD Amsterdam-Amstelland moet de gemeenteraad formeel in de gelegenheid worden gesteld om een zienswijze in te dienen op de concept jaarplannen en begrotingen van de GR. Aangezien in de meerjarenbegroting een hogere bijdrage wordt voorgesteld dan beschikbaar in de meerjarenbegroting Aalsmeer wordt dit via een raadsvoorstel voorgelegd aan de raad in plaats van via een raadsbrief. Dit biedt de raad de mogelijkheid zich hierover uit te spreken mede gezien de motie Richtinggevend Actiepakket van de raad. De extra financiële bijdrage wordt in de integrale afweging bij de Kadernota 2022 meegenomen.

Taken GR GGD Amsterdam-Amstelland

Daarnaast verplicht de Wet op de maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) het college van burgemeester en wethouders een Veilig Thuis organisatie in te richten.

Per 1 januari 2017 is de bestuurlijke verantwoordelijkheid vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling (GR) Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Amsterdam-Amstelland. De GR GGD Amsterdam-Amstelland bestaat uit zes leden, te weten de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het rechtsgebied van de GR GGD Amsterdam-Amstelland omvat het grondgebied van de leden. Na inwerkingtreding van de GR is het Openbaar lichaam GGD Amsterdam-Amstelland een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met de GGD Amsterdam. In deze overeenkomst wordt de uitvoering van de taken met betrekking tot Veilig Thuis en het Centrum Seksueel Geweld Amsterdam-Amstelland (CSG) opgedragen aan de GGD Amsterdam.

Veilig Thuis oefent de volgende taken uit (art. 4.1.1 lid 2 en lid 3 Wmo 2015):

- het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- het naar aanleiding van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is;
- het beoordelen van de vraag of en zo ja tot welke stappen de melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan aanleiding geeft;
- het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
- het in kennis stellen van de politie of de raad voor de kinderbescherming van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
- indien Veilig Thuis een verzoek tot onderzoek bij de raad voor de kinderbescherming doet, het in kennis stellen daarvan van het college, en van degene die een melding heeft gedaan, van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen;
- Veilig Thuis verstrekt aan degene die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling heeft, desgevraagd advies over de stappen die in verband daarmee kunnen worden ondernomen en verleent daarbij zo nodig ondersteuning.

Naast de wettelijke taken voert Veilig Thuis ook nog een aantal niet-wettelijke taken uit:

- het fungeren als meldpunt en spoeddienst bij crisissen waar jeugdigen bij betrokken zijn;
- uitvoering geven aan algemene voorlichtings- en preventietaken over huiselijk geweld en kindermishandeling;
- het inbrengen van expertise ten aanzien van ouderenmishandeling;
- uitvoering geven aan taken ten behoeve van de tijdelijke huisverboden;
- uitvoering geven aan cliëntparticipatie en cliënttevredenheidsmetingen ten aanzien van de eigen dienstverlening;

- uitvoering geven aan het bemiddelen bij aanvragen voor crisisbedden in het kader van jeugdhulp.

Naast de Veilig Thuis taken valt ook het CSG binnen de GR Amsterdam-Amstelland. De slachtoffers van seksueel geweld kunnen zich melden bij het CSG. Het CSG biedt hulpverlening en ondersteunt slachtoffers. Daarbij werkt het CSG, indien het slachtoffer dat wil, nauw samen met de zedenpolitie.

Argumenten

Beslispunt 1. Jaarstukken 2020 en geactualiseerde begroting 2021

1.1 Ondanks de bijzondere omstandigheden in verband met de Coronamaatregelen heeft Veilig Thuis het werk in 2020 kunnen voortzetten en is er altijd gehandeld in situaties van acute onveiligheid.

- In 2020 zijn in totaal 3.765 adviesvragen en 11.037 meldingen binnengekomen. De meldingen gaan voor ruim 73% over huishoudens met kinderen en voor een kleine 27% om huishouden zonder kinderen. De geprognotiseerde groei van 15% ten opzichte van 2019 is hiermee niet uitgekomen. Dit heeft bijgedragen aan verbetering van de doorlooptijden, met name in de tweede helft van het jaar, van zowel de veiligheidsbeoordeling als de dienst Voorwaarden & Vervolg en de dienst Onderzoek. De gemiddelde doorlooptijd bedraagt nu 9 dagen. In voorgaande jaren was de doorlooptijd gemiddeld 12 dagen. U bent bij brief van 9 februari 2021 reeds geïnformeerd over de halfjaarcijfers voor de tweede helft van 2020.

- Daarnaast heeft Veilig Thuis in 2020 voldoende personeel aangetrokken. Gemiddeld was er in 2020 130,56 fte in dienst; dit is vrijwel gelijk aan de begroting van 130 fte. Alle huishoudens (met en zonder kinderen) waarover een melding is binnengekomen bij Veilig Thuis zijn in beeld. Zij zitten of in het proces van triage en overdracht richting hulp, of het onderzoek is gaande en is er een contactpersoon vanuit Veilig Thuis aangesteld voor het huishouden.

- Laagdrempelig contact met Veilig Thuis is heel belangrijk. Vanaf mei 2020 is daarom een chatfunctie op de website toegevoegd en vanwege de Corona-epidemie versneld ingevoerd. De eerste resultaten (mei – december 2020) over het gebruik zijn positief:
    - Er wordt goed gebruik wordt gemaakt van de chat, zeker ook door nieuwe doelgroepen zoals jongeren en jongvolwassenen.
    - Ook in de avonduren wordt goed gebruik gemaakt van de chat.
    - In de periode 25 mei –31 december 2020 werd er meer dan 10.000 keer gechat met Veilig Thuis. Zo'n 7% van de chats waren bestemd voor de regio Amsterdam-Amstelland.

- Uiteraard is het effect van het Coronavirus ook bij het CSG voelbaar geweest. Tijdens de eerste lockdown daalde het aantal hulpvragen zowel in de acute als in de niet-acute fase aanzienlijk. Desondanks is het aantal hulpvragen in de acute fase is min of meer gelijk gebleven ten opzichte van 2019; namelijk 230 slachtoffers, waarvan 41 minderjarig. In de niet acute fase (seksueel geweld langer dan 7 dagen geleden), is het aantal slachtoffers wel licht gedaald van 362 in 2019 naar 334 in 2020.

1.2 Financieel is 2020 met een positief resultaat van €164.000,- afgesloten.

Het positief resultaat betreft €160.000,- voor Veilig Thuis en €4.000,- voor het CSG. Dit heeft verschillende oorzaken:

- Het resultaat voor Veilig Thuis komt voort uit een onderbesteding van €449.000,- aan personeelskosten en een onderbesteding van €25.000,- in de interne lasten. Daartegenover staat een overschrijding van €95.000,- in de personeelskosten van externen, een

overschrijding van €15.000,- in de overhead en een overschrijding van de materiële lasten van €204.000,-.
- Het voordelig resultaat van het CSG wordt veroorzaakt doordat de doorbelaste overheadkosten in 2020 lager zijn dan begroot.

Gezien de verwachte ontwikkelingen in de komende jaren wordt voorgesteld dit saldo toe te voegen aan de algemene reserve van de GR GGD Amsterdam-Amstelland.

1.3 De actualisatie van de begroting 2021 (bijstelling geprognotiseerde groei in 2021 ten opzichte van 2020) heeft voornamelijk betrekking op de personeelskosten.

Veilig Thuis kent sinds haar start in 2015 een jaarlijkse stijging van het aantal meldingen, en daarmee in personeel. De eerder vastgestelde begroting 2021 was gebaseerd op een stijging van het aantal meldingen van 15% ten opzichte van 2020. De benodigde formatie zou daarmee uitkomen op een totaal van 149,5 fte in 2021. Veilig Thuis heeft in 2020 wel het voorgenomen aantal fte in dienst genomen, maar de geprognotiseerde toename van het aantal meldingen heeft in 2020 niet doorgezet. Voor 2021 is het aantal fte daarom met 5% naar beneden bijgesteld t.o.v. de primitieve begroting. De begrote formatie voor 2021 komt daarmee uit op 142,75 fte.

1.4 Met de actualisatie van de begroting 2021 houdt Veilig Thuis ruimte om een toename van meldingen op te kunnen vangen en het werk naar behoren te kunnen blijven uitvoeren.

Veilig Thuis heeft alles in het werk moeten stellen in de afgelopen jaren om voldoende personeel te werven en op te leiden voor de uitvoering van haar taken gelet op het stijgende aantal meldingen. Het werk vergt veel kennis en expertise; gemiddeld is iemand pas na 3-6 maanden op vlieghoogte. Professionals hebben in de Corona-tijd, ondanks alle beperkingen, hun uiterste gedaan om met kwetsbare inwoners in contact te blijven, bijvoorbeeld via de nieuwe chatfunctie. De verwachting is dat er na de versoepeling of opheffing van de Corona-maatregelen inwoners van de regio Amsterdam-Amstelland weer meer in het zicht komen van professionals en signalen sneller worden opgepikt en gemeld worden. De actualisatie is daarom gebaseerd op de verwachting dat er na de versoepeling of opheffing van de Corona-maatregelen een toename van het aantal meldingen zal zijn. Met de bijgestelde prognose wordt geanticipeerd op deze ontwikkeling.

1.5 De actualisatie van de begroting 2021 heeft geen financiële gevolgen voor de gemeente Aalsmeer vanwege de verwachte toekomstige groei.

Om de verwachte toekomstige stijging in het aantal meldingen te kunnen opvangen is besloten de bijdragen van de regiogemeenten in 2021 niet te actualiseren. De bijdrage van de gemeente Aalsmeer aan de geactualiseerde begroting 2021 blijft daarmee gelijk aan de eerdere begroting 2021: € 34.360,-

Beslispunt 2. Meerjarenbegroting 2022- 2025

2.1 De meerjarenbegroting 2022 – 2025 gaat uit van een stijging van 10% van het aantal meldingen in de jaren 2022 e.v. Daarmee stijgt ook de gemeentelijke bijdrage van Aalsmeer van €34.360 in 2021 naar €91.043 in 2022.

Diverse ontwikkelingen zorgen voor een stijging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2022:
- Bij Veilig Thuis is al jaren sprake van een stijging in het aantal meldingen. Met de invoering van de aangescherpte Meldcode per 1 januari 2019 is deze trend nog steviger doorgezet. De verwachting is dat na de Coronamaatregelen (2022 e.v.) het aantal meldingen weer zal toenemen.

- Ook wordt voorgesteld de chatfunctie van Veilig Thuis uit te breiden en als structurele activiteit op te nemen in de dienstverlening van Veilig Thuis. De chatfunctie is op dit moment bereikbaar op werkdagen (ma t/m vr) van 08.30 – 22.00 uur. De wens is om de bereikbaarheid van de chat uit te breiden naar 7 dagen per week. Hiervoor is totaal een formatie van 3,58 fte nodig. Deze uitbreiding heeft tevens invloed op de kosten voor onregelmatige diensten, omdat er in de avonduren en op weekenddagen wordt gewerkt.

- Een wijziging in het risicodragerschap zorgt voor een verhoging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2022. De gemeente Amsterdam was en blijft tot en met 2021 risicodrager voor tekorten binnen de GR. De gemeente Amsterdam heeft deze positie heroverwogen. In het bestuur van de GR is afgesproken dat vanaf 2022 alle gemeenten samen risicodrager zijn (naar rato van het inwonertal).

- Daarnaast is afgesproken dat centrumgemeente Amsterdam met de andere leden van deze GR, waaronder de gemeente Aalsmeer dus, afstemming pleegt en gezamenlijk besluit over de besteding van de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (de zogenaamde DUVO-middelen). Centrumgemeente Amsterdam ontvangt deze rijksbijdrage jaarlijks ten behoeve van regionale taken. De kosten van Veilig Thuis worden grotendeels gedekt uit deze middelen.

Voor 2022 wordt, gezien voorgaande redenen, uitgegaan van 10% stijging van de kosten. De bijdrage van de gemeente Aalsmeer aan de begroting 2022 komt daarmee op €91.043,-
Deze kostenontwikkeling wordt ook meerjarig doorgevoerd in de begroting. Voor de begroting van 2023 en 2024 wordt rekening gehouden met een stijging van 10% en een stabilisatie in 2025 (0% stijging). Het gevolg daarvan is dat de begroting van Veilig Thuis vanaf 2023 een negatief saldo in baten en lasten heeft en de algemene reserve hiermee eind 2025 daalt naar € 1.434.800 en niet meer bedraagt dan 10% van het totaal van de begrote omzet.

2.2 Momenteel wordt een beheersplan opgesteld voor een structureel sluitende begroting in 2026.

Het Algemeen Bestuur heeft op 9 april 2021 Veilig Thuis opdracht gegeven om in het najaar van 2021 een beheersplan op te leveren om te komen tot een structureel sluitende begroting in 2026. Hierin zullen verschillende opties aan zowel de baten- als lastenkant worden verwerkt.

Kanttekeningen

- **Kosten regioplan HGKM.** De besluitvorming in het raadsvoorstel betreft de begroting van de GR en ziet niet volledig op de kosten van activiteiten in het kader van het regioplan HGKM.
- **Wijziging inzet DUVO-middelen.** De zes gemeenten (leden GR) zullen in de toekomst samen beslissen over de inzet van de DUVO-middelen. Deze middelen zullen in de nieuwe situatie in eerste instantie ingezet worden voor de regio brede activiteiten HGKM, te weten de vrouwen- en mannenopvang en de regio brede activiteiten gekoppeld aan het realiseren van de Regioaanpak HGKM. Vanaf 2022 stopt daardoor ook de automatische uitkering die de gemeente Aalsmeer van de centrumgemeente Amsterdam uit de DUVO-middelen ontving t.b.v. HGKM. Voor 2021 leidt dit nog niet tot een extra bijdrage van de gemeente Aalsmeer. Vanaf 2022 gaan de kosten wel omhoog en stijgt de bijdrage van de gemeente Aalsmeer t.o.v. de voorgaande jaren.
- **Tijdelijke toetreding gemeente Weesp tot de GR Amsterdam-Amstelland.** Op 11 februari 2021 heeft de Tweede Kamer ingestemd met het wetsvoorstel Herindeling van de gemeenten Weesp en Amsterdam. De beoogde fusiedatum is op 24 maart 2022. Wettelijk wordt echter vereist dat de gemeente Weesp tijdelijk, voor de periode 1 januari – 24 maart 2022, als zelfstandige gemeente toetreedt tot de GR Amsterdam-Amstelland. Uw raad wordt medio 2021 geïnformeerd over de eventuele juridische en financiële gevolgen hiervan.

- **Goedkeurende verklaring accountant.** Op het moment van dit schrijven wordt nog gewerkt aan de accountantsverklaring behorende bij het jaarverslag 2020. Deze wordt nagezonden. Naar verwachting zal dit niet leiden tot inhoudelijke of financiële wijzigingen.

Financiën

Dit raadsvoorstel heeft geen invloed op de gemeentelijke begroting 2021. In het besluit is opgenomen dat de financiële bijdrage van de gemeente Aalsmeer aan de begroting van de GR stijgt van € 34.360 voor 2021 naar € 91.043 in 2022. Deze stijging wordt in de Kadernota 2022 meegenomen.

Communicatie

Voor de regioaanpak HGKM wordt vanuit de deelnemende gemeenten een gemeenschappelijk communicatieplan opgesteld. Hierin is ruimte voor lokaal onderscheid.

Procedure

Indiening bij de Gedeputeerde Staten van Noord-Holland door het bestuur van de GR GGD Amster dam Amstelland, na indienen van eventuele zienswijzen door de raden (uiterlijk 14 juli 2021).

Bijlagen

1. Jaarverslag GR GGD Amsterdam-Amstelland 2020
2. Conceptbegroting 2022-2025 GR GGD Amsterdam-Amstelland en actualisatie 2021

De secretaris,

drs. Sj. Vellenga

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1.Kennis te nemen van de jaarstukken GR GGD Amsterdam-Amstelland 2020 en de geactualiseerde begroting 2021;
2.Geen zienswijze in te dienen op de meerjarenbegroting van de gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam Amstelland 2022 – 2025.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 1 juli 2021.

De griffier,	De voorzitter,
O. van Kolck	mr. G.E. Oude Kotte